

UPPSALA
UNIVERSITET

UFV 2021/422

Livslångt lärande vid Uppsala universitet

Projektplan

Fastställt av Styrgruppen 2021-03-19, (kompletterad med effektmål
21-04-16)

2021-03-19

Innehållsförteckning

1	Bakgrund och syfte	3
2	Mål	4
2.1	Effektmål	4
2.2	Projekt mål	4
3	Projektorganisation	5
3.1	Ansvar och roller	5
3.2	Arbetsformer	6
4	Avgränsningar	8
5	Risker	8
6	Kommunikation	9
7	Tidplan och leveranser	9
8	Budget	10
9	Överlämnande	11
10	Uppföljning	11
11	Bilagor	11

2021-03-19

1 Bakgrund och syfte

Under senare åren har fler och fler direktiv kommit för att svenska lärosäten bör ta ett större ansvar vad gäller det livslånga lärandet och samhällets kompetensutveckling utöver traditionell grundutbildning. Frågan är inte helt ny och flera initiativ och insatser har gjorts tidigare, till exempel genom fristående kurser.

Regeringen lade våren 2020 fram en promemoria med förslag till ändring av i högskolelagen. Syftet är ”att främja den akademiska friheten och tydliggöra lärosätenas roll för det livslånga lärandet”. Lagen räknas vara i kraft från 1 juli 2021. Covid-19 situationen har i flera avseenden accelererat lagförslaget men också frågan och insatser i stort. Universitetet förväntas på både kort och lång sikt att ta ett större ansvar för livslångt lärande.

I det korta perspektivet behöver universitetet möta samhällets behov av kompetensutveckling och kompetensomställning i Covid-epidemiens spår. Staten har för år 2021 tillfört en halv miljard extra i grundutbildningsanslag till högskolor och lärosäten och en betydande del av dessa extra medel satsas på området livslångt lärande. Uppsala universitet har tilldelats 22 mkr för utbildning riktad direkt mot ett livslångt lärande.

Teknisk- naturvetenskapliga fakulteten har påbörjat ett långsiktigt arbete kring ett livslångt lärande och i den kompletterande VP:n 2021 fick fakulteten ett uppdrag att leda en universitetsgemensam satsning på livslångt lärande under 2021.

”Inom ramen för den ettåriga satsningen på livslångt lärande avsätts 1 500 tkr för att utforma och implementera initiativet om den långsiktiga satsningen på livslångt lärande. Områdesnämnden för teknik och naturvetenskap ges uppdraget att leda den universitetsgemensamma satsningen på livslångt lärande”

Styr- och resursutredningen (SOU 2019:6) ansåg att livslångt lärande är ett brett begrepp som kan sorteras i fyra kategorier (viss överlappning) utifrån syftet med lärandet:

Fortbildning: arbetstagarens behov att utbilda sig för att kunna utföra samma arbetsuppgifter, vilka bedöms utvecklas och kräva högre kompetens.

Vidareutbildning: arbetstagarens behov att utbilda sig för att kunna utföra nya arbetsuppgifter hos arbetsgivaren (finansieras ibland via arbetsgivaren, tex uppdragsutbildning).

Karriärväxling: individens behov av att utbilda sig för att byta karriär.

Bildning: individens behov av att utbilda sig för personlig utveckling (tex dagens fristående kurser).

Regeringens samverkansprogram för kompetensförsörjning och livslångt lärande tar utgångspunkt i samhällets och näringslivets efterfrågan, behovet av ny kompetens och förbättrade förutsättningar för arbetstagare att ställa om eller vidareutbilda sig. Samverkansprogrammet ska bidra till att individer ska vilja och kunna lära om och kontinuerligt utvecklas, så att de är attraktiva på en arbetsmarknad i förändring. Företag ska kunna växa i Sverige genom att attrahera och anställa den breda kompetens de behöver för att vara konkurrenskraftiga på en global marknad, men även för att bedriva världsledande forskning och utveckla världsledande innovationer.

Universitetets projekt tar därför avstamp i att vi vill skapa utbildning som stärker Sveriges konkurrenskraft och demokratiska utveckling samt ökar och breddar individers kompetens och anställningsbarhet. Att tydliggöra förutsättningar och hur behoven ser olika ut inom de olika vetenskapsområdena är också en viktig del av projektet.

2021-03-19

2 Mål

Vision

Att Uppsala universitet är ett nationellt ledande universitet för livslångt lärande

2.1 Effektmål

- Att synliggöra universitetets utbud av kurser och marknadsföra det till nya målgrupper för ett livslångt lärande
- Att kartlägga målgruppens behov, intresse och förutsättningar, samt målgruppsanpassa marknadsföringen.
- Att utöka utbudet av kurser tillgängliga för livslångt lärande och utveckla former för att ta fram kurser i dialog med avnämare och samverkanspartners.
- Att öka kunskapen inom universitetet om regelverk och förutsättningar för att underlätta effektivt arbete med livslångt lärande.
- Att utveckla alumnsamverkan för att bibehålla kontakt med alumner för ett ömsesidigt nyttiggörande och ett livslångt lärande.
- Att satsningen på livslångt lärande stärker universitetets nuvarande utbildning och yrkeslivsanknytning.
- Att verksamheten och relevanta stödfunktioner samverkar kring ett livslångt lärande.

2.2 Projekt mål

1. Att universitet tydliggjort vilka arbetssätt, förutsättningar, incitament och behov man ser för arbetet med ett livslångt lärande inom universitetet och för respektive vetenskapsområde.
2. Att universitetet har tagit fram koncept/utbildningsmodeller för olika målgrupper och kurs typer anpassade för ett livslångt lärande.
3. Att universitetet vet vilka förändringar och justeringar som krävs i universitetets ramverk för utbildning för ett hållbart och långsiktigt arbete för ett livslångt lärande.
4. Att universitet har ett bra system för att attrahera rätt målgrupp och synas med sitt arbete för ett livslångt lärande
5. Att universitetet har ett bra system för att fånga influenser kring vad som görs inom området nationellt och internationellt.
6. Att universitetet identifierat nyckeltal och förslag på mätbara indikatorer för satsningen på livslångt lärande samt förslag hur dessa kan följas upp kontinuerligt.

2021-03-19

3 Projektorganisation

3.1 Ansvar och roller

Uppdragsgivare: Rektor

Projektägare: Johan Tysk vicerektor, fakulteten för teknik och naturvetenskap

Styrgrupp:

Leds av vicerektor Johan Tysk

En person från respektive vetenskapsområde:

Cecilia Johansson, prodekan utbildning området för teknik och naturvetenskap

Mattias Martinson, stf vicerektor området för humaniora och samhällsvetenskap

Anja Sandström, prodekan utbildning farmaci, området för medicin och farmaci

Pernilla Björk, kommunikationsdirektör

Karin Apelgren, chef för studentavdelningen

Adam Hallberg, studentrepresentant

Adjungerade:

Projektledare

Ulrika Ljungman, chef för uppdragsutbildningen,

Projektledare: Lena Strålsjö, utbildningsledare, kansliet för teknik och naturvetenskap, enheten för handläggning, utbildning och lärarekrytering

Projektgrupp:

Projektledare

Charlotte Israelsson, kansliet för medicin och farmaci

Sara Lilja Visén, kansliet för humaniora och samhällsvetenskap

Sami Vihriälä, kansliet för teknik och naturvetenskap

Projektets intressenter: Projektet har många intressenter som bör involveras i olika hög grad. Grovt sett kan intressenterna delas in i två grupper: de som ska vara med och skapa LLL och de som ska nyttja LLL. Några exempel är alumner, STUNS, Region Uppsala, Uppsala kommun, branschorganisationer, företag.

Arbetsgrupper

Arbetsgrupp 1 samverkan (ledningspersoner fr varje vet område mål 1
samt chefer i förvaltningens samverkans funktioner) - utgörs av styrgruppen
Gruppledare: Pernilla Björk

Arbetsgrupp 2 pedagogik (UP, ped lärare tex TUR,PRÅM, Humsam) mål 2
– dialog med UP, personer från varje vetområde,

2021-03-19

- uppdragsutbildningen
- studentrepresentant

Arbetsgrupp 3 stödsystem (studentavdelningen och utbildningsledare) mål 3

Gruppledare: Cecilia Marklund/Cilla Häggkvist, studentavdelningen

- en ansvarig handläggare från varje område
- studentrepresentant
- juridiska avdelningen
- avdelningen för uppdragsutbildning

Adjungera fler vid behov, till exempel IT-avdelningen och avdelningen för kvalitetsutveckling

Arbetsgrupp 4 marknadsföring och omvärld mål 4

Gruppledare: Joachim Ekström, kommunikationsavdelningen

- studentavdelningen
- kommunikatörer Teknat, Medfarm, Humsam),
- uppdragsutbildningen
- alumnkoordinator

3.2 Arbetsformer

Projektet har som ambition att arbeta agilt, dels för att kunna implementera delar under projektets gång och dels för att lättare anpassa sig efter de olika vetenskapsområdenas olika förutsättningar och kommande riksdagsbeslut. Det övergripande arbetet sker genom arbetsmöten i olika arbetsgrupper som hålls samman av projektgruppen och dels genom arbetsuppgifter mellan möten.

Statusrapportering till uppdragsgivare sker löpande samt i samband med avstämningar och leveranser på styrgruppsmöten. Referensgrupper och intressenter kontaktas kontinuerligt under arbetet.

Projektgruppen planerar att arbeta med projektmålen genom att koppla aktiviteter och leveranser till respektive mål och arbetsgrupper enligt förslag nedan. Det finns också uppgifter som ligger utanför arbetsgrupperna direkt under projektgruppen som tex:

- Inventera och synliggöra universitets kursutbud inom livslångt lärande idag.
- Intern kommunikationsplan – upplagt som pågående projekt, med i ledningsnytt, skapa ppt osv

En mer detaljerad aktivitetslista skapas under projektets gång, och projektledaren uppdaterar aktivitetslistan kontinuerligt.

Arbetsgrupp samverkan (Mål 1)

- Internt och för universitets uppdragsgivare identifiera och tydliggöra högskolans roll för livslångt lärande och vikten av att säkerställa kvaliteten på universitets kursutbud.
- Ta fram förslag till universitetsövergripande arbetssätt för livslångt lärande, tex genom temaområden som AI, hållbarhet, elektrifiering, mänskliga rättigheter osv.
- Stärka samverkan mellan universitets interna aktörer såsom vetenskapsområden, fakulteter, institutioner, Development office, UII, UU Samverkan, Studentavdelningen, Alumnföreningar, Kommunikationsavdelningen, Uppdragsutbildningen

2021-03-19

- Leveranser: Statement (Klargörande av universitets roll för LLL kopplat till huvuduppdrag och högskolelagen), Förslag på arbetssätt, Förslag till intern samverkan - vilka interna aktörer som behöver vara inblandade för att skapa bra samverkan kring LLL

Arbetsgrupp pedagogik (Mål 2)

Kommer att ske i en tvåstegsraket först inom respektive vetenskapsområde och sedan i arbetsgrupp 2 för att hitta gemensamma delar och kunna arbeta fram ett UU-övergripande koncept. Här avvaktas därför det arbete som framkommer inom respektive vetenskapsområdes interna projekt.

- Ta fram förslag till nya utbildningsmodeller (utöver vanliga kurser o program). Utnyttja universitetets bredd
- Inspiration från vad vi redan gör, litteratur och vad andra gör
- Diskutera fram i arbetsgruppen med exempelvis interna workshops och evenemang

Olika kända koncept att utgå ifrån är:

Moduler med små kurser – kurspaket, MOOC, Nätbaserad undervisning, Koppla till uppdragsutbildning - en LLL-kurs som kan skräddarsys till företag och vice versa, samverkan med externa partners

Leverans: Modeller för utbildningskoncept: verktygslåda för LLL-kurser

Arbetsgrupp stödsystem (Mål 3)

- Identifiera knäckfrågor i dagens processer för regelverket, både externt, UU internt och arbetssätt även på respektive vetenskapsområde.
- Genomföra en bedömning av förslag till anpassning av regelverket och åtgärda i de fall det är våra interna regelverk och det bedöms som relevant och bra ur ett helhetsperspektiv för universitetet. Tex möjlighet flexibel antagning, kurspaket, kortare kurser, alternativa behörighetskrav eller urval

Leveranser: Kartläggning och identifiering av knäckfrågor, Förslag till anpassning av regelverket för LLL

Nästa steg (ej i projektet) – Arbeta vidare för extern påverkan för önskvärda förändringar som universitetet inte själva rör över vad gäller regelverket. Hitta synergier med annan intern samverkan inom utbildning som tex Enlight.

Arbetsgrupp marknadsföring och omvärld (Mål 4)

- Tät samverkan med universitetets arbete med alumner – ta fram förslag till aktiviteter som ger synergieffekter
- Kommunikation och marknadsföring – även internt – behöver benas upp till aktiviteter
Tex gemensamt kommunikationskoncept för livslångt lärande

Leveranser: Process för marknadsföring av UUs utbud av LLL (kopplat till projektet kring en tydlig ingång på webben)

2021-03-19

Mål 5 inkluderas inte i någon arbetsgrupp utan arbetas med av samtliga grupper med ansvar i projektgruppen

- Nationell och internationell utblick – vad görs på området?
- Lista med aktörer och bevaka vad de gör – skapa system för det
- Identifiera vad som kan ske på UU-nivå och vad som bör ske på områdes/fakultetsnivå
- Enskild kontakt med identifierade nyckelroller
- Skapa evenemang för kommunikation med andra LLL-aktörer

Leveranser: Kartläggning av vad andra aktörer gör inom LLL i nuläget inklusive ett förslag på process för kontinuerlig uppdatering.

4 Avgränsningar

Behovs- och intresseanalys omgivande samhället

För att få arbetet kring livslångt lärande att flyga krävs en god samverkan med det omgivande samhället och att ha örat mot rälisen. Att skapa en bra bild och process för att samverka kring det omgivande samhällets behov och intresse av ett livslångt lärande skiljer sig åt mellan vetenskapsområdena och är därför ett viktigt mål för respektive områdes interna arbete med livslångt lärande. Behovsinventering och intressentanalys kommer därför inte att inkluderas direkt i det här projektet men ändå vara en viktig för att komma fram till ett resultat för flera av målen.

Interna frågor kring ramverk och arbetssätt

Inom respektive vetenskapsområde finns behov av att identifiera andra hinder än de universitetövergripande knäckfrågorna kring regelverk för antagning och genomförande av kurser gentemot framför allt studentavdelningen. Det är därför viktigt att respektive vetenskapsområde är medvetet om att det kan krävas en del internt arbete parallellt med projektet.

Finansieringsmodeller för livslångt lärande

Ytterligare ett område som behöver utvecklas för att högskolans arbete med ett livslångt lärande ska bli välfungerande är att det tillkommer nya finansieringsmodeller både för den som vill studera parallellt med sitt yrkesliv och för lärosätenas långsiktiga arbete. Det inkluderas dock inte i projektet utan ses mer som ett steg 2 och en fråga på längre sikt i ett externt policyarbete.

Förankring

För att förankra universitets satsning på livslångt lärande är det viktigt med ett brett utbud av seminarier och konferenser om livslångt lärande, både internt och externt. Ett arbete som måste gå hand i hand med projektet samtidigt som det inte inkluderas i aktivitetsplanen. Personer involverade i olika referensgrupper, arbetsgrupper osv kommer dock att fungera som viktiga ambassadörer.

5 Risker

Projektet genomförs till största delar inom befintlig arbetstid och måste balanseras med det löpande arbetet, vilket kan leda till tidsbrist och bemanningsproblem.

Universiteten har fått uppdraget för livslångt lärande via en ändring i högskolelagen, så risken att långsiktigheten försvinner är minimal. Däremot **finns risken att livslångt lärande prioriteras ner om de totala resurserna minskar**. Institutionerna vågar inte nyanställa för att skapa LLL-kurser. Därmed finns en risk att vi skapar högt ställda förväntningar externt och framför allt bland våra alumner vilket kan leda till att vi försämrar våra relationer och rykte.

2021-03-19

Finns en presumtiv risk att vi **inte får till det regelverk** vi behöver för att nå tillräcklig flexibilitet för att skapa tillräcklig attraktivitet i kurserna. Det kan vara juridiska hinder som universitet inte själva rår på och så vidare men projektets mål är att komma med förslag och då får det arbetas vidare för lobbying och påverkansarbete mot regering och departement, gärna i samarbete med fler lärosäten.

Vilken skärning som görs vid kommunikation med avnämare och samverkanspartners är viktig för att **undvika stuprör**. Detta kan till viss del undvikas genom att välja behovsområden samt att tillsätta en referensgrupp. God kommunikation med intressenterna är väsentlig för att nå målen.

Intressenternas åsikter kan dock skilja sig åt på ett sätt som är svårt att förena. Här är det viktigt med en intresseanalys och att där också göra en prioritering för vilka intressenters åsikter som har högst prioritet.

Kommunikationsbrister kan leda till att projektets resultat inte går att implementera som planerat. Till exempel om det parallella projektet med en **tydlig ingång på Uppsala universitets webb inte blir kompatibel** med det som projektet leder fram till. Risken torde vara löst genom bemanningen av styrgruppen men det är viktigt att belysa denna knäckfråga.

6 Kommunikation

En lista ska tas fram över de intressenter vi har identifierat i projektet samt hur projektet ska kommunicera med respektive intressent.

Det är mycket viktigt att vi håller tät kontakt med respektive vetenskapsområdes eventuella arbete kring LLL för att hitta synergier och undvika dubbelarbete.

En intern kommunikationsplan ska tas fram för projektet, tex skapa projektyta på mp, nyhetsbrev, gemensam ppt osv.

7 Tidplan och leveranser

Projektdirektiv RS 9 mars 2021

Leverans	Ansvarig	Tidplan
BP 1. Projektplan fastställs.	Styrgruppen	2021-03-19
L1. Delleverans, UUs Statement LLL (mål 1) (arbetsgrupp 1)	PL/Styrgruppen	2021-05-15
L2. Delleverans, Kartläggning av universitetets nuvarande befintliga utbud för LLL inom respektive vetenskapsområde (projektgrupp)	PL/projektgrupp	2021-05-15

2021-03-19

L3 Delleverans, Kartläggning och identifiering av knäckfrågor i regelverket (arbetsgrupp 3)	PL/arbetsgrupp 3	2021-05-15
L4. Delleverans, process för marknadsföring av LLL-kurser, leverans 1, kopplat till webbingång (arbetsgrupp 4)	PL/arbetsgrupp 4	2021-05-15
L5. Delleverans, process för marknadsföring av LLL-kurser, leverans 2 (arbetsgrupp 4)	PL/arbetsgrupp 4	HT21
L6 Delleverans, Kartläggning och process för kontinuerlig uppföljning av vad andra aktörer gör inom LLL (arbetsgrupp 1 och projektgruppen)	PL/arbetsgrupp 4	HT21
L7. Delleverans, Modeller för utbildningskoncept inkl verktygslåda och kriterier för LLL-kurser (arbetsgrupp 2 projektgruppen)	PL/arbetsgrupp 2	HT21
L8. Delleverans, Förslag till anpassning av regelverk för LLL (arbetsgrupp 3)	PL/arbetsgrupp 3	HT21
L9. Delleverans, förslag till universitetsövergripande arbetssätt för livslångt lärande	PL/Styrgruppen	HT21
L10. Projektleverans, Slutrapport, eventuella uppdateringar av delleveranser samt förslag på uppföljningsbara nyckeltal. (projektgrupp)	PL	31 dec 2021

8 Budget

Rektor avsatte 1 500 tkr i den kompletterande verksamhetsplanen för att utforma och implementera initiativet om den långsiktiga satsningen på livslångt lärande. Medlen är angivna som ofördelade och avsatta på projektkod 962100010. Projektet har som ambition att arbeta agilt, dels för att kunna implementera delar under projektets gång och dels för att lättare anpassa sig efter de olika vetenskapsområdenas olika förutsättningar och kommande riksdagsbeslut varför vi väljer att inte

2021-03-19

binda upp samtliga medel från projektstart. Kan se kostnader för marknadsföring, pedagogisk utveckling, konsult hjälp och andra projektkostnader.

Projektledning 30-40% ca 6 mån	300 000 kr
Frigöra tid för lärare (UP, TUR, PRÅM plus HUMSAM)	500 000 kr
Marknadsföring	200 000 kr

Projektkoordinatorer – ev förslag för tillsättning vid implementering av projektets resultat på lång sikt

9 Överlämnande

Projektägaren tar emot leveranserna och fattar beslut hur resultatet ska tas omhand, vilka beslut som behöver fattas på vilken nivå, samt hur leveranserna ska spridas till universitetets verksamhet (vetenskapsområden, utbildningsorganisationen, kommunikation).

10 Uppföljning

Projektet levererar förslag på mätbara nyckeltal samt ett förslag på hur dessa kan följas upp kontinuerligt. På så sätt kan linjearbetet vid respektive vetenskapsområde skapa sig en uppfattning kring projektets inverkan på effektmålen även om alla framgångsfaktorer inte är mätbara. Projektet levererar även förslag på process för kontinuerlig uppdatering av omvärldsanalys som överlämnas till projektägaren samt till respektive vetenskapsområde, tillsammans med eventuella restuppgifter som inte kom med i projektet.

11 Bilagor

Bilaga 1 Projektdirektiv Livslångt lärande vid Uppsala universitet UFV 2021/422

Bilaga 2 Intressentanalys – att producera

Bilaga 3 Aktivitetslista – att producera

Bilaga 4 Kommunikationskanaler – att producera

Bilaga 5 Kompletterande verksamhetsplan UU 2021